

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17Co/415/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6912215867
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 10. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zita Nagypálová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2013:6912215867.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v právnej veci navrhovateľa BL Telecom debt, s. r. o., so sídlom 811 08 Bratislava, Šoltésovej 14, IČO: 45 535 108, zastúpeného Advokátskou kanceláriou SOUKENÍK - ŠTRPKA, s. r. o., so sídlom 811 08 Bratislava, Šoltésovej 14, IČO: 36 862 711, proti odporcovi I. E., nar. XX. XX. XXXX, bytom XXX XX M. I., M. I. č. XX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu HLAS SPOTREBITEĽA, občianske združenie so sídlom 960 01 Zvolen, ul. J. Bánika 2009/2, zastúpeného JUDr. Viliamom Glézlom, advokátom so sídlom 974 01 Nemce, Ul. Nemčianska č. 25, o zaplatenie 248,95 Eur s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Rimavská Sobota č. k. 13C/39/2013-56 zo dňa 11. 06. 2013, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým navrhovateľovi uložil povinnosť nahradiť vedľajšiemu účastníkovi trovy právneho zastúpenia vo výške 58,78 Eur v lehote 3 dní od právoplatnosti odvolaním napadnutého rozhodnutia p o t v r d z u j e .

Navrhovateľ je p o v i n n ý zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi trovy právneho zastúpenia odvolacieho konania vo výške 18,60 Eur v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

odôvodnenie:

Okresný súd napadnutým rozsudkom zamietol návrh na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 248,95 Eur s úrokom z omeškania vo výške 9 % p. a. z tejto sumy od 28. 11. 2009 do zaplatenia a navrhovateľovi uložil povinnosť nahradiť vedľajšiemu účastníkovi sa strane odporcu 58,78 Eur trov konania.

Súd svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že právny predchodca navrhovateľa uzavrel s odporcom zmluvu o pripojení vrátane dodatku k zmluve o pripojení, predmetom ktorej bola aktivácia programu služieb Fix 300 a bola dojednaná doba viazanosti 24 mesiacov a zmluvná pokuta 248,95 Eur. Odporcovi bol na základe dodatku poskytnutý mobilný telefón zn. Sony Ericsson W200i za kúpnu cenu 1,- Sk vrátane DPH. V dodatku k zmluve si účastníci okrem iného dohodli (bod 3 veta prvá), že „v prípade porušenia zmluvných povinností zo strany účastníka (najmä hociktorej povinnosti uvedenej v bode 1 písm. b/ alebo v bode 2 alebo v bode 3 tohto dodatku alebo článok 3 bod 3, 6 Všeobecných podmienok alebo článok 5 bod 5.2 písm. a/ až c/ Všeobecných podmienok) a následného vypojenia SIM karty zo strany podniku, je účastník povinný uhradiť podniku zmluvnú pokutu uvedenú v tabuľke č. 1 tohto dodatku“. V dodatku k zmluve o pripojení v tabuľke č. 1 bola výška zmluvnej pokuty v sume 248,95 Eur. Právny predchodca navrhovateľa vystavil odporcovi faktúru splatnú dňa 27. 11. 2009 na sumu 248,95 Eur z titulu zmluvnej pokuty z dôvodu, že odporca nedodrжал konkrétne určené povinnosti, ktoré mu vyplývali zo zmluvy o pripojení resp. z dodatku k zmluve a zo všeobecných podmienok.

Okresný súd návrh zamietol z dôvodu, že zmluva o pripojení je spotrebiteľskou zmluvou v zmysle ustanovenia § 52 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) a dojednaná o zmluvnej pokute súd nepovažoval za individuálne dojednané s poukazom na ustanovenie § 53 ods. 2 OZ a tiež na čl. 3 Smernice Rady 93/13/EHS, pretože ustanovenie je v zmluve uvedené podobne ako v ďalších

formulárových zmluvách, kde odporca nemohol ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou. Súd potom považoval ustanovenia o zmluvnej pokute za neprijateľné zmluvné dojednanie, pretože spôsobilo nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, s poukazom na to, že navrhovateľ by pri takomto dojednaní zmluvnej pokuty mal nárok na zmluvnú pokutu v plnej výške bez ohľadu na to, o aké porušenie povinnosti ide. Súd poukázal na to, že súdy Slovenskej republiky už určili neplatnosť tejto konkrétnej zmluvnej podmienky o zmluvnej pokute z dôvodu neprijateľnosti podmienky napríklad v rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 16Co/32/2012, ako aj v rozsudkoch Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 12C/76/2013 a sp. zn. 12C/3/2013.

O náhrade trov konania rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“). Odporca bol v konaní úspešný, ale odporcovi nevznikli v konaní žiadne trovy a ani si ich neuplatnil. Z tohto dôvodu odporcovi súd náhradu trov nepriznal. O trovách vedľajšieho účastníka na strane odporcu, ktorý si v zmysle ust. § 151 ods. 1 O.s.p. podal návrh na náhradu trov konania, súd rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že vedľajší účastník má právo na náhradu trov konania, pretože bol v konaní plne úspešný.

Proti výroku o trovách konania sa v zákonnej lehote odvolal navrhovateľ. Poukázal na to, že vedľajší účastník ako združenie občanov založené za účelom ochrany spotrebiteľov má zákonom priznané zvýhodnené postavenie voči ostatným občianskym združeniam a vzhľadom na svoju odbornú pripravenosť bez potreby právneho zastúpenia má zastupovať a chrániť práva a záujmy spotrebiteľov v konaní. Má disponovať takým personálnym substrátom, ktorý je schopný poskytnúť právne služby a s prehľadom sa orientovať v oblasti spotrebiteľského práva. Ak žiada priznať trovy právneho zastúpenia, tým priznáva, že neposkytol pomoc pri ochrane práv odporcovi ako spotrebiteľovi, čo je jeho základným poslaním, pričom už pri vstupe do konania má zákonom priznané favorizované postavenie medzi ostatnými združeniami. Okrem toho, Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky niektorým spotrebiteľským združeniam udeľuje dotáciu na zastupovanie spotrebiteľov v konaní pred súdmi; napr. Združeniu na ochranu spotrebiteľa HOOS bola dňa 29.02.2012 udelená dotácia vo výške 4 000 Eur. Štát teda hradí výdavky spotrebiteľských združení a podporuje ich odbornosť v oblasti ochrany práv spotrebiteľov. Prijatím dotácie a priznaním náhrady trov konania by bola dvakrát hradená účasť vedľajšieho účastníka v konaní, pričom nie je predpoklad, žeby dotácia bola vrátená. Pritom vedľajší účastník, odborne spôsobilý subjekt, vo svojej argumentácii k návrhu poukázal iba na ustanovenia a rozhodnutia, týkajúce sa spotrebiteľských zmlúv, na ktoré je súd povinný prihliadať z úradnej povinnosti, nezávisle od účasti spotrebiteľského združenia. Vedľajší účastník si teda neúčelne uplatnil trovy vynaložené na jeho právne zastúpenie, v rozpore s účelom zákonodarného zámeru, pri novelizácii vedľajšieho účastníka. Navrhovateľ namietal aj skutočnosť, že podstatnou podmienkou vstupu vedľajšieho účastníka je súhlas hlavného účastníka, na strane ktorého chce vedľajší účastník vystupovať. Potreba súhlasu vyplýva zo samostatnej podstaty a účelu vedľajšieho účastníctva. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 3Cdo 188/212. Na záver navrhol rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti zmeniť tak, že vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu trovy konania nepriznáva a zaväzuje vedľajšieho účastníka nahradiť navrhovateľovi trovy odvolacieho konania.

Odporca sa napriek doručeniu odvolania dňa 12. 07. 2013 k odvolaniu nevyjadril.

K odvolaniu sa vyjadril vedľajší účastník na strane odporcu tak, že sa plne stotožňuje s napadnutým výrokom rozsudku okresného súdu a k odvolacím námietkam navrhovateľa uviedol: vedľajší účastník má rovnako ako akýkoľvek hlavný účastník právo na právnu pomoc pred súdmi, pretože má podľa ust. § 93 ods. 4 O.s.p. v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Uviedol, že jeho právne kvalifikované podanie, v ktorom poukázal na charakter zmluvnej pokuty ako neprijateľnej zmluvnej podmienky, bolo dôvodom zamietnutia návrhu navrhovateľa, a teda malo priamy vplyv na spôsob skončenia sporu. Podľa názoru vedľajšieho účastníka nemožno zo skutočnosti, že je podľa svojich stanov založený za účelom ochrany spotrebiteľa vyvodiť, že vedľajší účastník je sám o sebe spôsobilý kvalifikovanú pomoc spotrebiteľovi v rámci súdneho konania poskytnúť. Vedľajší účastník nevidí žiaden súvis medzi skutočnosťou, že ministerstvo môže finančne podporiť občianske združenie a právom takýchto združení na náhradu trov konania. Uplatnil si právo na náhradu trov odvolacieho konania vo výške 20,26 Eur.

Krajský súd ako súd odvolací vec preskúmal v rozsahu určenom ustanovením § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a rozsudok okresného súdu v odvolaní napadnutej časti podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správne potvrdil.

V prejednávanej veci je nesporné, že predmetom konania je nárok vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy. Je preto potrebné uviesť, že občianske združenie na ochranu spotrebiteľa je oprávnené vystupovať v konaní ako vedľajší účastník v zmysle § 93 ods. 1, 2 O.s.p., zavedeného do Občianskeho súdneho poriadku s účinnosťou od 15. 10. 2008 zákonom č. 384/2008 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (...ako vedľajší účastník môže sa popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania ten, kto má právny záujem na jeho výsledku, pokiaľ nejde o konanie o rozvod, neplatnosť manželstva alebo určenie, či tu manželstvo je alebo nie je... ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu). Toto ustanovenie dáva možnosť, aby v prípade tzv. spotrebiteľských sporov vstúpila do konania ako vedľajší účastník taká právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu. Za osobitný predpis v zmysle poznámky 10a uvedenej v tomto ustanovení, sa považuje aj zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov. Z dôvodovej správy k tejto právnej úprave vyplýva, že jej cieľom bolo umožniť širšiu ochranu osobám, na ochranu ktorých sú zriaďované rôzne právnické osoby a združenia. Keďže ustanovenie § 93 ods. 2 je z hľadiska systematického zaradenia vo vzťahu k ustanoveniu § 93 ods. 1 špeciálnym ustanovením, možno vyvodiť, že sa nevyžaduje splnenie všeobecnej podmienky pre pripustenie vstupu do konania, vyplývajúcej z ustanovenia § 93 ods. 1, ktorou je existencia právneho záujmu na výsledku konania.

Otázku, či vedľajší účastník sa môže v konaní nechať právne zastupovať advokátom a či mu v súvislosti s týmto právnym zastupovaním môže vzniknúť právo na náhradu trov konania (resp. trov právneho zastúpenia), rieši vo svojom odôvodnení aj rozhodnutie Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 17Co/272/2012 zo dňa 19.12.2012. V súlade s týmto odvolací súd uvádza, že ak ustanovenie § 93 ods. 4 O.s.p. výslovne upravuje, že vedľajší účastník má v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník, z toho možno vyvodiť len jeden záver a to, že vedľajší účastník má rovnako ako akýkoľvek hlavný účastník jednak právo na právnu pomoc pred súdmi a aj právo na náhradu trov konania a trov právneho zastúpenia. Právo na kvalifikované právne zastúpenie splnomocneným právnym zástupcom - advokátom je v zmysle článku 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky základným ústavným právom, realizovaným v rámci civilného súdneho konania. V súvislosti s tým vzniká účastníkovi (a aj vedľajšiemu účastníkovi) i právo na náhradu trov konania, a teda v zmysle ustanovenia § 137 ods. 1 O.s.p. bez akýchkoľvek pochybností aj náhrada trov právneho zastúpenia. Samozrejme, vedľajšiemu účastníkovi môže byť priznaná náhrada trov konania (teda i náhrada trov právneho zastúpenia) len v prípade, ak právo na náhradu trov konania vznikne tomu účastníkovi, na strane ktorého v konaní vystupoval.

V danom prípade právny zástupca vedľajšieho účastníka vo svojom vyjadrení k návrhu okrem citovania zákonných ustanovení a všeobecných vyjadrení o spotrebiteľských zmluvách zdôraznil, že zmluvné podmienky ohľadom zmluvných pokút sú podmienkami absolútne neplatnými z dôvodu ich neprijateľnosti a poukázal na konkrétne súdne rozhodnutia. Žiadal zamietnuť návrh vzhľadom na neprijateľnosť zmluvného dojednania o zmluvnej pokute vo výške 248,95 Eur. Okresný súd po zamietnutí nároku ohľadom zmluvnej pokuty s príslušenstvom a určením tejto zmluvnej podmienky za neprijateľnú rozhodol, akceptujúc právne vyjadrenie vedľajšieho účastníka. Za použitia ustanovenia § 142 ods. 1 a 151 ods. 1 O.s.p. mu priznal náhradu trov právneho zastúpenia. Vedľajší účastník na strane odporcu si uplatnil náhradu trov právneho zastúpenia za 2 úkony právnej služby (24,90 Eur) spolu s režijným paušálom (7,81 Eur) vo výške 65,42 Eur. Okresný súd mu priznal náhradu trov konania za 2 úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia a vyjadrenie k návrhu zo dňa 17. 05. 2013), odmena za jeden úkon vo výške 21,58 Eur + 2 krát režijný paušál vo výške 7,81 Eur spolu v sume 58,78 Eur z dôvodu, že odmenu za jeden úkon právnej služby priznal len z hodnoty predmetu sporu (248,95 Eur), ktorá bola základom pre výpočet súdneho poplatku, pretože podľa ust. § 121 ods. 3 OZ sú úroky z omeškania len príslušenstvom pohľadávky.

Súd sa nestotožnil s argumentom navrhovateľa, ktorým spochybňoval nutnosť a účelnosť vynaloženia trov právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka, pretože aj kvalifikované podanie vedľajšieho účastníka, zastúpeného advokátom, bolo vo svojej podstate dôvodom zamietnutia žaloby a teda malo priamy vplyv na spôsob skončenia sporu.

Z uvedeného vyplýva, že okresný súd rozhodol vecne správne, keď zaviazal žalobcu k povinnosti zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaného náhradu trov prvostupňového konania, ktoré de facto predstavujú trovy jeho právneho zastúpenia.

Pri rozhodovaní o trovách odvolacieho konania vychádzal odvolací súd z ustanovenia § 224 ods. 1, v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p.. Vedľajší účastník na strane odporcu bol v odvolacom konaní plne úspešný, a preto mu podľa vyššie citovaných ustanovení vzniklo právo na náhradu trov odvolacieho konania. Vedľajší účastník na strane odporcu si uplatnil trovy odvolacieho konania (predstavujúce trovy právneho zastúpenia) v nesprávnej výške, pretože odmenu za jeden úkon právnej služby vypočítal z hodnoty predmetu sporu navýšenej o úroky z omeškania. Odvolací súd odmenu za jeden úkon právnej služby priznal len z hodnoty predmetu sporu (248,95 Eur). S odvolaním sa na § 14 ods. 3 písm. b/ vyhlášky, za úkon - vyjadrenie k odvolaniu navrhovateľa prináleží odmena vo výške jednej polovice základnej sadzby tarifnej odmeny čo predstavuje 10,79 Eur a režijná paušálna náhrada výdavkov v sume 7,81 Eur. Odvolací súd preto vedľajšiemu účastníkovi v súvislosti s týmto odvolacím konaním priznal náhradu trov konania v sume 18,60 Eur.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.